

[Henriette Crone.]

kommer det mig, at det ifølge hele sin Natur nærmere hører hjemme under Undervisningsministeriet.

Der er store økonomiske og kunstneriske Interesser knyttet til Filmen, og det gaar her, som det gaar næsten alle Vegne, hvor Idealerne kæmper mod Pengene, at det er Idealerne, der maa bukke under for den usentimentale Pengemagt. Læser man den interessante Betænkning, som den nedsatte Kommission har afgivet, vil man derigennem faa et Indtryk af, hvorledes Kapitalen, særlig den stærke udenlandske Kapital, dikterer, hvilke Films vi maa se herhjemme, og hvorledes Bevillingshaverne i Virkeligheden er i Lommen paa Udlejnings-selskaberne og paa Kapitalen. Paa Side 55 i Kommissionens Betænkning udtales det, at denne overordentlig vigtige Side af Biografteaterspørgsmaalet, nemlig en Regulering af Forholdet mellem Bevillingshaver og Kapital, hidtil ikke har været tilstrækkelig paaagtet. Hvor Teatret drives af et Interessentskab eller Aktieselskab, der ejer hele Kapitalen, har Bevillingshaveren ringe eller slet ingen Indflydelse paa Teatrets Drift og Valg af Repertoire. Og videre hedder det paa Side 56, at det i Overensstemmelse med det foran anførte maa være den nye Biografteaterlovs Opgave at gennemføre en effektiv Kontrol med Kapitalen og at indføre en Ordning, der sikrer Bevillingshaverens afgørende Indflydelse.

I Henhold til § 4, efter min Formening den betydeligste Paragraf i dette Lovforslag, hvor jeg med Glæde har bemærket, at der har været Enighed i Folketinget om endda at skærpe Bestemmelserne i det oprindelige af Ministeren fremsatte Forslag, skal det, forinden Bevilling meddeles, overfor den bevillende Myndighed oplyses, hvorfra og paa hvilke Vilkaar den til Bevillingens Udnyttelse fornødne Kapital er eller agtes tilvejebragt. Og der kan ikke meddeles Bevilling til Selskaber for Produktion eller Udlejning af Films eller til Personer, der er kapitalinteresserede i saadanne Virksomheder. I Tilknytning hertil siges det i § 6, at det er Bevillingshaveren personlig, der skal „varetage Biografteatrets Drift og bære det kunstneriske Ansvar for denne“, ligesom han skal „drage Omsorg for, at de kulturelt og kunstnerisk mest værdifulde Films forevises“. Altsaa, Lovforslaget knytter absolutte Betingelser til Bevillingen, saa den, der faar en Bevilling, i Forvejen ved, hvilke Forpligtelser han paatager sig. Det kræves med andre Ord, at Teatret ikke maa lægge an paa det, som

min Partifælle, der var Ordfører i Folketinget, saa træffende kaldte Forbryder- og Kyssefilms. Disse har vistnok i alt for høj Grad et meget stort Publikum, og derfor er det økonomisk tiltrækkende for Indehaverne at forevise netop saadanne Films. Jeg har imidlertid den Tro, at har man først lagt an paa at fremelske Interessen for den gode Film hos Publikum, skal det nok vise sig, at dette i det lange Løb ogsaa vil betale sig. Der har som nævnt været fuldkommen Enighed i Folketinget om de Bestemmelser, der gaar ud paa, at det hverken direkte eller indirekte maa være den i Biografteatrene indestaaende Kapitals Ejere, der afgør, hvad der skal fremvises i Teatrene.

Vi staar imidlertid her overfor et helt andet Spørgsmaal, nemlig det, om Bevillingshaveren overhovedet er i Stand til at skaffe sig Films med alle de gode Egenskaber, der kræves, og som han forhaabentlig helst selv vil fremvise; thi ogsaa efter Lovforslaget vil han i den Retning være afhængig af Filmsproducenterne, altsaa ikke mindst de udenlandske Selskaber og den deri anbragte Kapital. De fleste Films, vi ser herhjemme, er jo nemlig udenlandske Films, navnlig amerikanske, idet der dog i de senere Aar er kommet nogen Konkurrence fra andre Lande, især fra Tyskland. I Kommissionsbetænkningen Side 77 vil man finde en Tabel, der viser dette.

Det maa meget beklages, at den danske Filmsproduktion, der gennem Nordisk Filmskompagni en Gang indtog en førende Stilling, er blevet slaaet ud, og det er at haabe, at det Tilløb maa lykkes, som man i de senere Aar har gjort for gennem kunstnerisk set betydelige Films paa ny at hævde den danske Film i Konkurrencen med den udenlandske. Jeg har set saadanne Films som „Præsten i Vejlbj“ og „Kirke og Orgel“, der begge i alle Henseender stod paa Højde med det bedste, som overhovedet kan faa, og jeg tror, det vil blive nødvendigt, hvis man skal konkurrere med Udlandet, at denne Standard holdes. Det er sikkert paa Filmens Omraade, som paa alle andre Omraader saaledes, at det er ved Kvalitetsarbejde, vi skal kunne hævde os. Efter at Tone- og Talefilmen mere og mere er begyndt at fortrænge Stumfilmen, er jeg ingenlunde blind for, at der er opstaaet visse Vanskeligheder for den danske Filmsproduktion, men vi har dog set, at det gaar meget godt med dansk Tekst til den udenlandske Talefilm, og i vort eget Land mener jeg, at den danske Talefilm altid vil have en Chance fremfor den udenlandske, hvis den blot vil holde sig paa Højde med det bedste, man kan faa